

Isosen X-files

Vinkkejä isosteluun 2026

Savonlinnan seurakunnan nuorisotyö

YHTEISET PELISÄÄNNÖT LEIREILLÄ

Huom. sekä varhaisnuorten- että rippileireillä
(* koskee vain ripareita)

1. Iso on hoitamassa isosen hommia, ei lomailemassa. Kirjoitat isossopimuksen ja olet velvollinen noudattamaan tuossa paperissa sovittuja asioita. Esimerkiksi:
  - Tupakkatuotteet / nikotiinipussit / sähkötupakka / nuuska / päihteen - isoille ei armaa, jos ei osaa olla käyttämättä (haiseminen tupakalle riittää), iso lähtee leiriltä ja otetaan yhteys huoltajiin.
  - Lisäksi ison velvollisuus on heti ilmoittaa vetäjille, kun huomaa leirillä tupakointia tai muuta säännöistä poikkeavaa.
  - Leiriläisten kuullen ei valiteta leirinvetäjien määräyksistä, se tehdään henkilökohtaisesti tai isospalavereissa.
  - Isokset pitävät kiinni leiriturvallisuuteen liittyvistä säännöistä, kuten käsihygieniasta.
  - Tehdään annetut tehtävät ja ollaan kärppänä auttamassa toisia ilman käskyä. Oikea asenne on pop!
  - HUOM! Olet tutustunut tämän X-filesin sisältöön ennen isossopimuksen allekirjoitusta kokonaisuudessaan ja sitoudut sen ohjeisiin.

2. Olet vaitiolovelvollinen leirillä olevien ihmisten henkilökohtaisista asioista. Jos kuitenkin jonkun henkinen tai fyysinen turvallisuus on vaarassa, isosella on velvollisuus kertoa siitä ohjaajalle.
3. Rippileireille mennään isosten ja ohjaajien kanssa edellisen päivän iltana.*
HUOM: tämä on tärkeä suunnittelulta ison kannalta!
4. Leireiltä isokaan ei voi olla pois, ellei ole saanut vetäjältä lupaa. Poissaolosta ei tehdä muille leiriläisille tai isosille suurta numeroa. Poissaolo voi myös vaikuttaa palkkioon!!!
5. Isoja koskevat samat leirisäännöt kuin leiriläisiä.
  - Hiljaisuuden jälkeen iso ei mene suihkuun tms. Vain vetäjien luvalla erikoistapauksissa voi valvoa myöhempään.
  - Säännöt koskevat myös vanhoja isoja (esim. yli 18-v. ei erityisoikeuksia).
  - Isosilla tai emoilla ei ole omaa kämppää, sillä ryhmäytymisen kannalta on hyvä olla mukana leiriläisten kanssa.
  - Leirille ei saa tulla sairaana. Allergiaoireet eivät haittaa.
6. Isonen osallistuu hiljentämiseen oman huoneensa osalta. Eli ei jäädä juttelemaan leiriläisten kanssa pitkälle yöhön, vaan hiljennetään huone, jotta kaikki saavat tarvitsemansa yöunen. Lepo on jokaisen oikeus. **Hiljennä tarvittaessa myös viereinen huone!**
7. Ei ole eroa vanhan ja uuden ison välillä - molemmat ovat yhtä arvokkaita! Vanha isonen ei teetä tehtäviään uusilla, vaan päinvastoin: on neuvomassa uusia ja auttamassa. Vanhat isot: käyttäkää kokemustanne positiivisesti ja antakaa myös uusille isosille tilaa sketseissä ja leikkien vetämisessä.

8. Isosen tehtävät ovat monenlaiset ja vaihtelevat jonkin verran leireittäin. Tehtäviä voivat olla mm:

- Oman ryhmän vetäjänä toimiminen
- Raamiksien pitäminen
- Iltaohjelmien valmistelu ja pitäminen
- Yleisestä turvallisuudesta ja siisteydestä huolehtiminen
- Hartauden pitäminen
- Leiriläisten vapaa-ajalla leiriläisten kanssa oleminen ja heidän aktivointinsa
- Yörauhasta huolenpittäminen itsensä, oman huoneensa ja tarvittaessa lähihuoneen/mökin osalta.
- Muut ohjaajien määräämät tehtävät

9. Emon / leiriavustajan tehtäviin kuuluvat mm. seuraavat asiat: *

- Toimia isosten isona eli olla heille tukena ja apuna esim. vieraillemalla päivittäin isosten apuna raamatturyhmissä ja varsinkin ryhmässä, jossa vaikeuksia.
- Leiriläisiin tutustuminen ja heidän kanssaan oleminen, kuten muutkin isot.
- Jos leirillä on erityistukea tarvitseva leiriläinen, emon tehtäviin voi kuulua hänen apunaan toimiminen.
- Tehtäviin kuuluu huolehtia siitä, että isokset hoitavat tehtävänsä ajoissa (esim. iltaohjelmat).
- Iltahartauden pito tarvittaessa (koskee myös jokaista isosta).
- Iltapalan järjestely yhdessä isosten ja ohjaajien kanssa (ohjaajat antavat ohjeet leirillä).
- Emon vastuulle voi kuulua esim. olympialaisten kirjanpito, päivän pähkyt, kysymyslaatikko (jos ne ovat leiriohjelmassa) sekä kaikenlaiset järjestelyasiat, joihin esim. vetäjät tarvitsevat apua.
- Tarvittaessa ohjata omaa ryhmää.

10. Osallistumiskortin täyttää myös isonen ja alle 18-v. isosen huoltajat allekirjoittavat paperin. Myös isonen pistää allekirjoituksensa korttiin. Paperi ei ole julkista tietoa, vaan jää leirin päävastuussa olevalle. Siihen tulee kirjata kaikki seikat (esim. sairaudet ja lääkitykset), jotka vetäjien tulee tietää.
11. Mikäli isosella on "kolmio" -tai mielialälääkitys, niin lääkkeet annetaan leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaavan säilytettäväksi leirin ajaksi, jotta ne eivät esim. joudu väriin käsiin. Huoltajat täyttävät osallistujakortin lääkeohjeet tässä tapauksessa.
12. Leirikeskuksissa ei ole enää käsikauppalääkkeitä annettavaksi tarvittaessa. Eli kaikilla (myös isosilla) pitää olla omat särkylääkkeet/allergialääkkeet tms. käsikauppalääkkeet mukana. Omia lääkkeitä ei anneta muille.
13. Myös ison pitää tietää, miten toimitaan esim. tulipalon syttyessä. On hyvä ottaa talteen tiedot leirikeskuksen osoitteesta esim. kuva puhelimella. Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaava antaa ohjeistuksen ennen leirin alkua.
14. Puhelinta räplätään pääsääntöisesti kämpissä ja vapaa-ajalla eli kun työt on tehty ja leiriläiset ovat oppitunnilla. Ne eivät saa häiritä muita huoneessa olevia.
15. Leirille ei ole suotavaa tuoda läppäreitä, iPadejä yms. tabletteja.
16. Iso osallistuu myös ryhmänsä työtehtäviin - ei vain määräile vierestä. Katsoo myös, että tehtävät jakautuvat kaikkien kesken tasapuolisesti.
17. Iso on mukana (ei nuku, unelmoi), kun valmistellaan tehtäviä (esim. raamiksia), niin että tietää tehtävänsä.

18. Myös ison on hyvä välillä levätä. Isosuus on voimia vievää. Siksi ota joka päivä pieni hetki, jolloin olet vain itsesi seurassa ja lepää, jos vain siihen on tilaisuus (esim. kun leiriläiset ovat oppitunneilla ja kaikki valmistelut on tehty).
19. Isosen tärkeintä työaikaa on leiriläisten vapaa-aika. Silloin ei olla isosporukassa, vaan vedetään leiriläisiä mukaan peleihin jne. "Naama pois näytöstä ja suuntaus eläviin naamoihin".
20. Päivystävän ison tehtävä on tärkeä - sinä päivänä ei lepäillä. Päivystäjä huolehtii aikataulusta (soittaa kelloa ajoissa), lipunnostosta ja -laskusta (jos se tehdään) jne. ilman erillismääräyksiä.
21. Ehdotuksia saa antaa leirin vetäjille ohjelmasta, mutta muista, ei ole olemassa mitään: "Tää on aina ennenkin tehty näin" - juttuja. Ole valmis muutoksiin. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä juttuja. Vetäjät toivottavasti myös muistavat saman.
22. Muista kertoa avoimesti leirin vetäjille, jos jokin leirinpidoissa harmittaa. Se on todella tärkeää! Leiri-ilmapiiiri särkyy koko leiriltä, jos joitain asioita pantataan tai harmitellaan "selän takana".
23. Muista kysyä, jos et ymmärtänyt, ja pyydä apua, jos et selviydy yksin! Se on hyvän isosen merkki.
24. Pidä paikat järjestyksessä! Mikäli jotain otat, palauta se paikalleen.
25. Huomioi hajusteallergikot! Leirille ei saa ottaa hajusteita, suihkutettavia dödöjä, tms. Hiuslakat, suoristussuihkeet yms. pitää olla hajusteettomia versioita. Huolehdi, että tätä noudatetaan leiriläisten osalta!

26. Lämpimiä suoristusrautoja yms. ei saa laittaa pöydille, lattialle tai tuoleille, sillä ne on lakattu ja lakattu pinta palaa äärimmäisen herkästi. Pidä huolta, että leiriläiset tietävät tämän myös.
27. Kannusta leiriläisiä tulemaan seurakunnan toimintaan mukaan: Isoskoulutukseen, leireille ja retkille kertomalla omista kokemuksistasi.
28. Vierailupäivät ovat kotiväen iltoja. Eli ei kutsuta kavereita/seurustelukumppaneita leirille kylään. Tämä koskee sekä leiriläisiä että isosia. Kaikilla leireillä ei ehkä ole määrättyjä kotiväeniltoja.
29. Muista yksityisyydensuoja valokuvatessasi leirillä! Kenenkään kuvia ei saa julkaista somessa tai jakaa ilman lupaa. Informoi tästä myös leiriläisiä.
30. Onnettomuuden tms. sattuesssa isonen huolehtii siitä, että ylimääräistä informaatiota ei mene leirin ulkopuolelle. (Kenellekään ei lähetetä selostuksia tai kuvia mitä on tapahtunut.) Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaava vastaa tiedottamisesta seurakunnan tiedotusohjeiden mukaisesti. Isonen huolehtii myös siitä, että leiriläiset tiedostavat tämän.
31. Toimita viimeistään leirille tullessa verokorttisi (tai kopio siitä) leirinvetäjälle tai taloustoimistoon. Verokortti voi olla myös sähköisessä muodossa ja voit sen itse lähettää savonlinnan.taloustoimisto@evl.fi. HUOM! Se paperi missä lukee ylhäällä VEROKORTTI. Tilitietosi (iban-muodossa) ja henkilötunnuksesi annat vetäjälle, niin saat ansaitsemasi palkkion mahdollisimman pian. Palkkion maksaminen kestää 1-2 kuukautta, joten odota rauhassa. Huom! 17-vuotta täyttäneiltä isosilta menee jo työeläkemaksuja, eli vaikka veroprosenttisi olisi 0, niin tilillesi tuleva palkkio on vähän pienempi.

32. Pukeudu konfirmaatioon asiallisesti; ei napapaitoihin, rähjäisiin farkkuihin, olkapäät paljastaviin puseroihin tai mekkoihin (ota esim. hartiahuivi messun ajaksi). Siis kaikilta asiallinen pukeutuminen, joka ei loukkaa ketään. *
33. Koko konfirmaatiopäivä on isosen työpäivä (mukaan lukien myös mahdolliset vierailut juhlissa). Konfirmaatiopäivästä pois oleminen voi vaikuttaa isospalkkioosi. Jos konfirmaatiopäiviä on kaksi niin isokset jaetaan konfirmaatioiden kesken. Toivottavaa olisi, että isokset osallistuisivat molempiin konfirmaatioihin, mutta se ei vaikuta palkkioon eikä ole pakollista. *
34. Isonen on hommissa konfirmaatiossa (leirin työntekijät ohjeistavat tarvittaessa) *
- Isosen tehtäviä voivat olla mm.:
- albojen pukemisessa auttaminen,
  - lukeminen,
  - ovella ohjeistajana oleminen,
  - kolehdin kerääminen
  - laulaminen
  - ehtoollispikareiden peseminen
  - kirkon siistiminen, (virsikirjojen kerääminen, messuohjeet),
  - albojen takaisinlaitto siististi (työntekijän ohjeen mukaan).
35. Ei ruusuja tms. lahjaksi omille ryhmäläisille. Voitte sopia isosten kesken persoonallisen kortin tekemisestä - se säilyy paljon kauemmin, kuin ruusut, eikä maksa juuri muuta kuin vaivaa. Tämä siksi, etteivät eri isot ole eriarvoisessa asemassa: kenties jollakin ei ole rahaa ostaa kukkia tai korttia. Tarvikkeita kortin tekoon voit pyytää leirisi ohjaajalta. *
36. Jos kutsutaan konfirmaatiojuhliin, niin käyttäydytään asiallisesti ja kohteliaasti eikä syödä pöytää tyhjäksi tai arvostella.*

37. Isonen on isonen myös leirin jälkeen! Isonen tuntee vastuunsa ja ei osallistu eikä järjestä "riparibileitä" joissa on alkoholia tai muita pähteitä käytössä.
38. Tehtäväsi on tärkeä! Me leirin vetäjät olemme iloisia, että olemme saaneet juuri sinut työtoveriksemme. Tehdään yhdessä parhaamme, jotta leiriläisille jää ainutkertainen muisto omasta leiristään.
39. Olet Jumalalle todella tärkeä. Jumala on sinut luonut ja olet siis Hänen silmissään kaunis. Muista tämä!